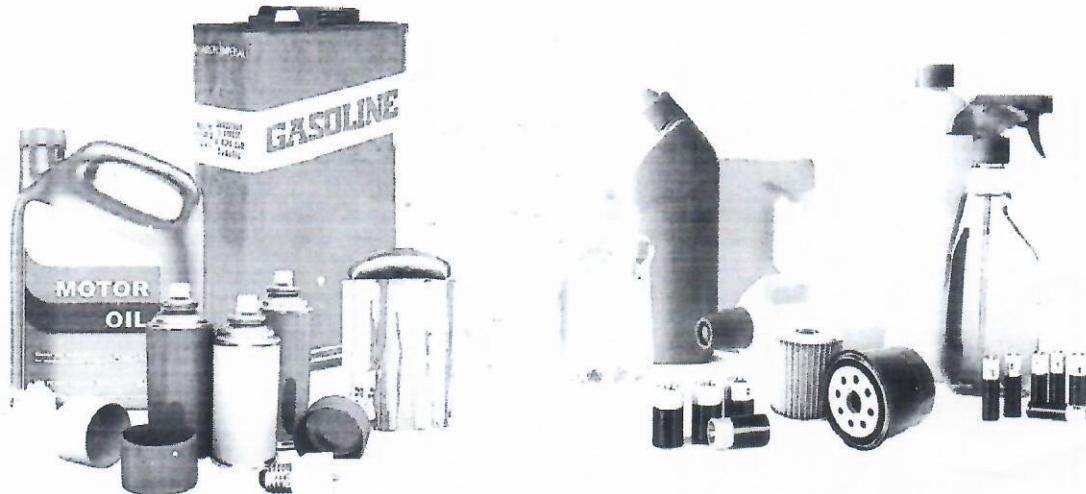

คู่มือการจัดการขยะอันตราย

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

เทศบาลตำบลพระษอง อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

คำนำ

ปัญหามูลฝอยเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทยและมีแนวโน้มที่ปริมาณมูลฝอยเพิ่มขึ้นทุกปี อันเนื่องมาจากการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และพฤติกรรมการอุปโภค บริโภคของประชาชน ส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างมากคือขยะอันตราย ดังนั้น หากไม่เร่งบริหารจัดการขยะอันตรายให้เป็นระบบ ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทางอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ อาจทำให้ปริมาณมูลฝอยตกค้างสะสม เพิ่มขึ้นในพื้นที่ บ่อเทกของและบ่อฝังกลบขยะเป็นจำนวนมาก และหากปล่อยทิ้งให้เกิดการสะสมเป็นระยะเวลานานจนเกินจุด ความสามารถในการดำเนินงาน อาจก่อให้เกิดการปลดปล่อยมลพิษสู่ธรรมชาติ ทั้งการปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำ ผิวดินและใต้ดิน การเกิดเพลิงไหม้ ทัศนอุจاذ ซึ่งล้วนผลกระทบต่อภาวะโลกร้อน ซึ่งปัญหาเหล่านี้ ส่งผลกระทบมากมายต่อสุขอนามัยของประชาชนและสภาพสิ่งแวดล้อมด้วย

ดังนั้นในการดำเนินการดังกล่าวจะสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมได้นั้น ต้องได้รับความร่วมมือทั้งจาก ประชาชนและภาครัฐต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการขยะอันตรายในพื้นที่ และ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การจัดการขยะอันตราย ให้ทุกภาค ส่วนได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขยะอันตรายใน พื้นที่ เทศบาลตำบลพระของจัง ได้จัดทำ “คู่มือการจัดการขยะอันตราย ” ขึ้น ซึ่งอาศัยอำนาจตามความใน กฎหมาย ภูมิประเทศ การจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อให้ประชาชนและภาครัฐ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้เรียนรู้และสร้างความเข้าใจในการจัดการขยะอันตรายในพื้นที่ต่อไป

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

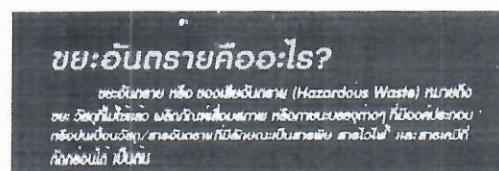
เทศบาลตำบลพระของ

ความหมายของขยะอันตราย

มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน หมายความว่า มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย ที่เกิดจากกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน ที่เป็นวัตถุหรือปัจจัยอันตรายที่มีคุณสมบัติเป็นสารพิษ สารไวไฟ สารออกซิไดซ์ สารเปอร์ออกไซด์ สารระคายเคือง สารกัดกร่อน สารที่เกิดปฏิกิริยาได้ง่าย สารที่เกิดระเบิดได้ สารที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม สารหรือสิ่งอื่นใดที่อาจก่อให้ มีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม แต่ไม่หมายความรวมถึงมูลฝอยทั่วไป มูลฝอยติดเชื้อ ภากภัมมันตรังสี และของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

ผู้ซึ่งก่อให้เกิดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนหมายความว่า ประชาชน และเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่พักอาศัย ร้านจำหน่ายสินค้า สถานประกอบการ สถานบริการ ตลาด สถานบริการการสาธารณสุขตามกฎกระทรวงว่าด้วยการทำจัดมูลฝอยติดเชื้อ หรือสถานที่ใด ๆ ที่เป็นแหล่งกำเนิดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

น้ำชาซึ่งมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน หมายความว่า ของเหลวที่ไหล泻ผ่าน หรือของเหลวที่ออกมากจากมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ซึ่งอาจประกอบด้วยสารละลายหรือ สารเคมีในลักษณะอุดมด้วยสารเคมีที่มีอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม มนุษย์ หรือสัตว์ (กฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน, ๒๕๖๓: หน้า ๒๒-๒๓)

ที่มา: รูปภาพที่ ๑ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๓

วิธีการคัดแยกขยะอันตราย

๑. ให้แยกขยะอันตรายออกจากมูลฝอยที่ว่าไปและมูลฝอยติดเชื้อตามประเภทดังนี้

(១) លទ្ធផល

(๒) ถ่านไฟฉายและแบตเตอรี่

(๓) ภาคบูรณาการเคมี และให้รวมถึงกระป้องสเปรย์ กระป้องสารกำจัดศัตรูพืช

กระปองสี ขวดน้ำ ยาล้างห้องน้ำ ตับหมึกพิมพ์ ภาชนะบรรจุน้ำมันบิตรเลี่ยม หรือภาชนะบรรจุผลิตภัณฑ์ป้องกันหรือกำจัดแมลงและสัตว์ฟันแทะในบ้านเรือน

(๔) ยาและเวชภัณฑ์ตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

(๖) မလືອຍໆທີ່ເປັນພິບຫົວ້ວນຕາມກົດໝາຍຂຸ້ມູນປະເທດອື່ນຕາມທີ່ຮົມນທີ່ກຳນົດໂດຍ

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ที่มา: [รูปภาพที่ ๒ chulazerowaste.com](http://chulazerowaste.com)

๒. ให้ทึ้งขยะอันตรายในภาชนะรองรับขยะอันตรายโดยไม่มีส่วนล้ำออกภาชนะนั้น ปิดฝาภาชนะรองรับให้มิดชิด

๓. ภายนอกของรับขยะอันตรายต้องทำจากวัสดุที่แข็งแรง ทนทาน ไม่ร้าวซึม มีฝาปิดมิดชิด สามารถป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรคได้ ขนาดเหมาะสม สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก และง่ายต่อการถ่ายและเท

๔. มีข้อความที่ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นขยะอันตรายจากชุมชน โดยมีขนาดและสีของข้อความที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน (กฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน, ๒๕๖๓:หน้า

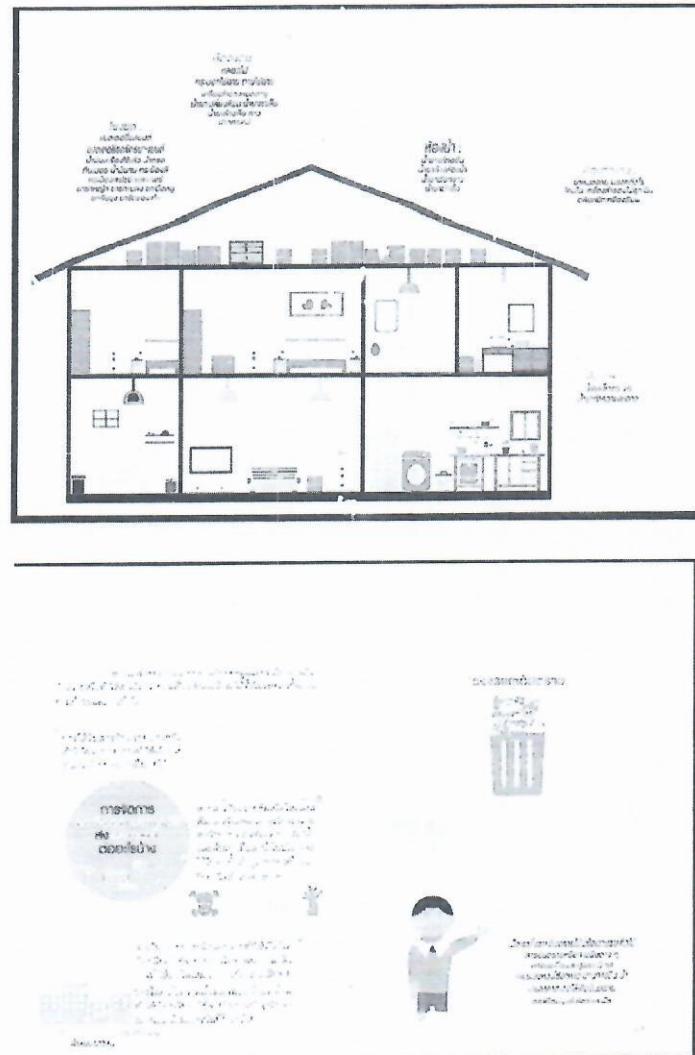
ପ୍ରକାଶ

สถานที่พักรวมขยายอันตราย

ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นอาคารหรือห้องแยกเป็นสัดส่วนเฉพาะที่สามารถรองรับปริมาณมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

(๒) มีพื้นคอนกรีตหรือมีพื้นที่น้ำซึมฝ่านไม้ได้ มีผนังเรียบ ทำความสะอาดง่าย สามารถป้องกันแผลดและฝนและการทรุดโถลงมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน และมีการระบาย อากาศที่เหมาะสม
(๓) มีข้อความว่า “สถานที่พักรวมมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน” หรือข้อความที่ทำให้เข้าใจได้ว่า เป็นสถานที่พักรวมมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนไว้ที่หน้าอาคารหรือ หน้าห้องนั้น และมีขนาดและ สีของข้อความที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน (กฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน , ๒๕๖๓:หน้า ๒๖)

ที่มา: รูปภาพที่ ๓ สำนักสิ่งแวดล้อมกรุงเทพมหานคร

มาตรการการขยับอันตรายชุมชนและการบำรุงรักษารถเก็บขยะ

ต้องดำเนินการเก็บและขยับอันตราย ตามหลักเกณฑ์และสุขลักษณะ ดังต่อไปนี้

๑. แยกเก็บและขยับอันตรายจากชุมชนตามประเภทที่กำหนดและตามกำหนดวันในการเก็บและขยับ ๓ ครั้ง (ทุกวันศุกร์ในสัปดาห์สุดท้ายของเดือน)
๒. ระหว่างการเก็บขยะห้ามพนักงานประจำรถขยับอันตราย โดยแทรก ฉีบบรรจุภัณฑ์ขยะอันตรายโดยเด็ดขาด
๓. พนักงานประจำรถขยับอันตรายต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลทุกครั้งเมื่อบริบูรณ์ในได้แก่ สมenh้ากากอนามัย ถุงมือยาง รองเท้ายาง และผ้ากันเปื้อนยาง
๔. บำรุงรักษารถเก็บขยะและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขยับอันตรายจากชุมชนให้อยู่ในสภาพดีและพร้อมใช้งานตลอดเวลา
๕. ล้างทำความสะอาดรถเก็บขยะและอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นประจำ
๖. จัดให้มีบริเวณที่จอดรถเก็บขยะ มีขนาดกว้างเพียงพอ และมีการดูแลทำความสะอาดบริเวณดังกล่าวเป็นประจำ (กฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน, ๒๕๖๓:หน้า ๒๗-๒๘)

บ้านดี
www.ban-d.com

ที่มา: รูปภาพที่ ๔ บ้านดี.คอม

มาตรการการกำจัดขยะอันตราย

๑. เก็บขยะอันตรายรวมไว้ที่สถานที่พักขยะ
๒. องค์การบริหารส่วนจังหวัดครุพนธ์หรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับมอบให้ดำเนินการกำจัดขยะอันตรายแทนเข้ารับขยะอันตรายเพื่อนำไปกำจัด ปีละ ๑ ครั้ง
๓. ติดตาม ตรวจสอบ ควบคุมการขนส่ง อย่างเคร่งครัดจนกว่าขยะอันตรายจะได้รับการกำจัด

เอกสารอ้างอิง

กฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๒๕๖๓. (๒๕๖๓, ๒๒ พฤษภาคม).

ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ๑๗๗ ตอนที่ ๘๙ ก

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๓. ๒๕๖๑. ขยะอันตราย. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://re013.mnre.go.th/news/detail/10135>. ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๖๑. ขยะอันตราย. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.chulazerowaste.chula.ac.th/hazardous-waste>. ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓

สำนักสิ่งแวดล้อมกรุงเทพฯ. ๒๕๕๘. คู่มือการคัดแยกขยะอันตรายสำหรับเยาวชน. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.chulazerowaste.chula.ac.th/hazardous-waste>. ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๓

บ้านดี. ๒๕๖๓. คู่มือการคัดแยกขยะ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<https://www.baan-d.com>. ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๓